

A DÉL-DUNÁNTÚL REGIONÁLIS INNOVÁCIÓS STRATÉGIÁJA 2001-2004 (European Community IPS- 2000-1066)

A 2004. év folyamán elkészült a dél-dunántúli régió Regionális Innovációs Stratégiája, amely a DDRFTÜ koordinálásával az MTA RKK-val, az angol Technology Network-el (Yorkshire & Humble Region) és az ír Shannon Development-el közös konzorciumban alkotta meg a Stratégiát 2001 és 2004 közötti időszakban. A RIS program három fázisra tagolódott:

- Az előkészítő fázis (a program tervezése, tudatosítása)
- Helyzetelemző fázis (felmérések, kutatások, szektorális munkacsoportok)
- Stratégia kidolgozásának fázisa (stratégia készítő munkacsoport)

A stratégia több, az MTA RKK által végzett empirikus felmérés, interjúsorozat, illetve a regionális vállalati szereplők munkacsoportjainak munkáját szintetizáló helyzetelemzésen alapszik, amely egyben kijelölte a RIS stratégiai rendszerének kereteit. A RIS a helyzetfelmérés során a régió általános gazdasági és társadalmi folyamatait a regionális innováció szempontjából vizsgáltuk. Feltártuk, hogy milyen pénzügyi és nem pénzügyi támogatásra van szükség ahhoz, hogy az innovációs lehetőségeket a vállalkozások hatékonyabban tudják kihasználni. Ez alapvetően három feladatot jelentett: felmérni a vállalkozások innovációs igényeit, megvizsgálni a regionális gazdaságfejlesztési intézményrendszert és annak innovációfejlesztési kínálatát, illetve elkészíteni egy regionális előrettekintési programot. A Regionális Innovációs Stratégia program Irányító Bizottsága 2004. január 15-i ülésén hagyja jóvá az elmúlt időszak munkájának eredményeként elkészült stratégiai cél- és prioritásrendszert, valamint a kidolgozandó intézkedéseket.

A döntés jelentősége abban áll, hogy az elfogadott célrendszer alapján készül el az a stratégiai dokumentum, mely meghatározza a régió vállalkozásfejlesztési programját. Kiemelendő, hogy a fejlesztések megvalósítására a közeljövőben források is rendelkezésre fognak állni: a 2004-ban létrehozott Kutatási és Technológiai Innovációs alap forrásai 2006-tól állnak rendelkezésre. Az alap 25%-át a törvénybe előírtaknak megfelelően regionális innovációs célokra kell fordítani, és a pályázati alap e keretének felhasználására a Regionális Fejlesztési Tanácsok tesznek javaslatot. A 2006-os évben az alap várhatóan 600 millió forintot, majd az alap teljes feltöltése után országosan mintegy 20 milliárd forintot jelent. A szaktárca álláspontja szerint a források elnyerésére elsősorban azok a régiók lesznek képesek, melyek rendelkeznek az uniós metodika szerint készült innovációs stratégiával, tehát a készülő dokumentum nagyban meghatározza majd a pénzek felhasználását.

A RIS-DD javasolt célrendszere a következő **hosszú távú (2010-ig tartó időszakra vonatkozó) célt** határozza meg: **„Magas jövedelemtermelő képességű, dinamikus és fenntartható fejlődésre képes, versenyképes vállalkozói szféra”**.

A hosszú távú cél szándékoltan vállalkozói fókuszú (hasonlóan a nyugat-európai régiók RIS alapcéljaihoz), így az elérése érdekében meghatározott cél- és prioritásrendszer is elsőrendűen a vállalkozások sikeres és fenntartható működéséhez szükséges részcélokat és beavatkozásokat tartalmazza.

Az átfogó cél elérése érdekében a RIS-DD szektorális (azaz a Dél-Dunántúl szempontjából meghatározó jelentőségű ágazatokra és ágazat-csoportokra vonatkozó) és horizontális (azaz ágazati lehatárolás nélkül, a teljes vállalkozói szférát megcélzó) **stratégiai célokat** jelöl ki:

1. Az innovációban érdekelt gazdasági és intézményi szereplők hatékony együttműködése
2. Az innovációs folyamatot támogató adaptív és rugalmas szolgáltató háttér
3. A régió lakosságának életminőségét javító gazdasági szektorcsoportok
4. A régió meghatározó ipari ágazatainak versenyképes működése

A stratégiai célok a programozási logikának megfelelően összesen **12 specifikus célt** foglalnak magukban, melyek már a konkrét innovációs részterületek vonatkozásában jelölik ki az elérendő célállapotokat.

A célrendszer mellett a RIS-DD stratégia másik központi blokkját a meghatározott célrendszer elérése érdekében megvalósítandó beavatkozási irányok rendszere képezi. A beavatkozási rendszer összesen **10 prioritást** tartalmaz. E prioritások a meghatározó tevékenységi területeket jelölik ki, amelyek megvalósítása elengedhetetlen a célok elérése érdekében.

1. Prioritás: a régió vállalkozásainak versenyképes működéséhez szükséges technológiafejlesztés.....
2. Prioritás: a piaci igényeket kielégítő, rugalmas, korszerű szak- és továbbképzési rendszer kialakítása
3. Prioritás: támogatott regionális finanszírozási konstrukciók az innovatív dél-dunántúli kkv-k számára
4. Prioritás: az élelmiszeripari vállalkozások piaci helyzetének, szaktudásának és az előállított élelmiszer minőségi színvonalának emelése.....
5. Prioritás: Szőlészeti, borászati, borturisztikai vállalkozások versenyképességének kijavítása
6. Prioritás: saját termék előállításához szükséges készségek/képességek megszerzése a textil, ruházati és bőripar és a gépgyártás, fémfeldolgozás, elektronika ágazatokban.....
7. Prioritás: a koordinált együttműködés megteremtése a környezeti szolgáltató/termelőcégek, a kutatás-fejlesztési szféra és a gazdaság között.....
8. Prioritás: élettudományi kutatásokra alapuló széles körű egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
9. Prioritás: a kulturális ipar által termelt szellemi és kulturális termékekre alapuló turisztikai és kreatív ipari szolgáltatások fejlesztése.....
10. Prioritás: A regionális innovációt támogató intézmény- és szolgáltató rendszer kialakítása

Az uniós programozási metodikának megfelelően a konkrét, specifikus részterületekre vonatkozó beavatkozások intézkedések formájában kerülnek meghatározásra. A RIS-DD keretén belül kijelölt, összesen **33 intézkedés** azokat a megvalósítandó akciókat foglalja magában, melyekhez a jövőben pénzügyi, humán és egyéb erőforrásokat szükséges rendelni. Mindez azt is jelenti, hogy ezen intézkedések a RIS-DD menedzsment csoportjának határozott szándéka szerint alapját kell, hogy képezzék a jövőbeni, regionális szintű vállalkozásfejlesztési célú pályázati programoknak a Dél-Dunántúlon.

A RIS fenntarthatóságát szolgáló legfontosabb eredmény a regionális partnerek mindegyikének bevonásával kialakított hálózatosan működő regionális intézményrendszer az INNO-NET. A DD-Inno-Net olyan szervezetek, vállalkozások konzorciuma, amelyeknek célja a Dél-Dunántúlon zajló innovációs tevékenységek hatékonyabb, magas minőségű támogatása a teljes innovációs folyamatban. Társulásuk önkéntes, a közösen megállapított szabály-rendszer megtartását felvállalók számára nyitott. A szükséges intézményrendszer e dokumentumban megfogalmazott fő elemei: koncentrált tudásbázisok és kutatási potenciál kialakítása, a hatékony, interaktív információáramlás biztosítása az ágazati szereplők hálózata és a tudásbázisok között, valamint az innováció sikeres alkalmazásához szükséges tanácsadási rendszer kialakítása.

A DDRFÜ-n belül, elkülönült szervezeti egységként működik a DD-Regionális Innovációs Ügynökség, melynek feladatai: A Regionális Innovációs Stratégia továbbfejlesztése, és megvalósításának elősegítése; A DDRFÜ-RIÜ végzi Innovációs Alapból finanszírozott regionális pályázati programok menedzselését: a pályázatok kiírásával,

befogadásával, értékelésével és a projektek végrehajtásával kapcsolatos adminisztratív teendőket.

Elkészült kiadvány:

A Dél-dunántúli régió Regionális Innovációs Stratégiája, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Pécs, 2004. p.172.

Gál Zoltán: A Dél-dunántúli régió helyzetelemzése, különös tekintettel a regionális innovációs folyamatokra, In. A Dél-dunántúli régió Regionális Innovációs Stratégiája, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Pécs, 2004. pp.7-39.

Gál Zoltán: A Dél-dunántúli RIS stratégiai rendszere, In. A Dél-dunántúli régió Regionális Innovációs Stratégiája, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Pécs, 2004. pp. 40-55.

Gál Zoltán: A regionális innovációt támogató intézmény- és szolgáltató rendszer kialakítása, In. A Dél-dunántúli régió Regionális Innovációs Stratégiája, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Pécs, 2004. pp. 165-172.